

П'ять питань-відповідей про закупівлю електричної енергії

Закупівля електричної енергії: питання-відповіді. Закупівля електричної енергії завжди викликає чимало запитань у замовників та учасників публічних закупівель. У користувачів порталу нерідко виникають питання щодо того, яку потребу замовника можна вважати додатковою. Як замовнику проводити закупівлю, якщо на початку року виділені кошти й замовник провів відкриті торги, уклав договір про закупівлю, який є виконаним, а з часом у замовника виникає додаткова потреба в закупівлі по цьому ж коду? Читайте у матеріалі.

Питання передплатника порталу № 1

Добрий день. У договорі про закупівлю визначено механізм регулювання ціни за одиницю товару для кожного календарного (звітного) місяця та розраховується за формулою: $C = (C_{срдн} + T + P) \times 1,2$.

Постачальник здійснює коригування ціни шляхом збільшення/зменшення відповідної складової $C_{срдн}$ за даними, опублікованими Оператором ринку за результатами торгів на ринку «на добу наперед» у розрахунковому періоді.

У разі збільшення складової $C_{срдн}$, чи може збільшуватися сума договору про закупівлю без зміни обсягів закупівлі електричної енергії? Постачальник відмовляється збільшувати суму договору, пояснюючи це тим, що у чинному законодавстві з питань закупівель не міститься прямої норми про те, що сума договору може бути збільшена у разі застосування пп. 7 п. 19 Особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178 (із змінами) (далі — Особливості), та що при таких обставинах внесення до договору положення про збільшення суми договору має потенційний ризик настання негативних наслідків порушення чинного законодавства як для замовника, так і постачальника.

Відповідь редакції

Вітаємо! Згідно з пп. 7 п. 19 Особливостей істотні умови договору про закупівлю, укладеного відповідно до п. п. 10 і 13 (крім пп. 13 п. 13) цих особливостей, не можуть змінюватися після його підписання до виконання зобов'язань сторонами в повному обсязі, крім випадків: зміни встановленого згідно із законодавством органами

державної статистики індексу споживчих цін, зміни курсу іноземної валюти, зміни біржових котирувань або показників Platts, ARGUS, регульованих цін (тарифів), нормативів, середньозважених цін на електроенергію на ринку «на добу наперед», що застосовуються в договорі про закупівлю, у разі встановлення в договорі про закупівлю порядку зміни ціни.

Оскільки зазначений пункт дає можливість зміни ціни за одиницю товару та не містить заборони щодо збільшення суми договору, то при його застосуванні допускається коливання загальної суми договору.

Також Міністерство економіки України у відповіді на запит [208/2023](#) зазначає, зокрема: «...збільшення суми договору про закупівлю після його підписання можливе у випадку, передбаченому пп. 7 п. 19 Особливостей, без зміни обсягу закупівлі.

Таким чином, зміна істотних умов договору про закупівлю може здійснюватися у випадках та порядку, що були передбачені проектом договору та договором про закупівлю з урахуванням Особливостей...».

Також ознайомтесь зі статтею [«Перелік корисних посилань щодо деяких нюансів внесення змін до ціни електричної енергії»](#).

Питання передплатника порталу № 2

Вітаю. Замовник уклав договір на закупівлю електричної енергії відповідно до абз. 6 пп. 5 п. 13 Особливостей з постачальником універсальної послуги. У договорі зафіксовано ціну за одиницю товару (тариф) за 1 кВт·год тільки за січень, обсяг закупівлі на весь рік та загальну суму договору.

Згідно з методикою НКРЕКП ціна на електроенергію на умовах універсальної послуги змінюється кожного місяця.

Чи потрібно укладати додаткові угоди до договору щомісяця з метою зміни тарифу або підтвердження тарифу на новий місяць? Або як дотриматися замовнику вимог п. 19 Особливостей, який визначає, що у разі внесення змін до істотних умов договору про закупівлю у випадках, передбачених цим пунктом, замовник обов'язково оприлюднює повідомлення про внесення змін до договору про закупівлю відповідно до вимог Закону України «Про публічні закупівлі» (далі — Закон) з урахуванням цих особливостей (п. 17 Особливостей передбачає, що договір про закупівлю за результатами проведеної закупівлі згідно з п. п. 10 і 13 цих особливостей укладається відповідно до Цивільного і Господарського кодексів України з урахуванням положень ст. 41 Закону, крім ч. ч. 2-5, 7-9 ст. 41 Закону та цих особливостей. Згідно з п. 19 Особливостей істотні умови договору про закупівлю, укладеного відповідно до п. п. 10 і 13 (крім пп. 13 п. 13) цих особливостей, не можуть змінюватися після його підписання до виконання зобов'язань сторонами в

повному обсязі, крім випадків, які визначені цим пунктом)? Чи потрібно замовнику оприлюднювати повідомлення про внесення змін до договору про закупівлю відповідно до вимог Закону з урахуванням цих особливостей? Чи достатньо рахунка, у якому відображено новий тариф? Завчасно дякую!

Відповідь редакції

Вітаємо! Відповідно до п. 19 Особливостей істотні умови договору про закупівлю, укладеного відповідно до п. 13 (крім пп. 13 п. 13) цих особливостей, не можуть змінюватися після його підписання до виконання зобов'язань сторонами в повному обсязі, крім випадків, передбачених цим пунктом. У разі внесення змін до істотних умов договору про закупівлю у випадках, передбачених п. 19 Особливостей, замовник обов'язково оприлюднює **повідомлення про внесення змін до договору** про закупівлю відповідно до вимог Закону з урахуванням цих особливостей.

Відповідно до ч. 11 ст. 10 Закону замовник самостійно та безоплатно через авторизовані електронні майданчики оприлюднює в електронній системі закупівель у порядку, встановленому Уповноваженим органом та цим Законом, інформацію про закупівлю, а саме: повідомлення про внесення змін до договору про закупівлю та зміни до договору у випадках, передбачених ч. 5 ст. 41 цього Закону, — **протягом трьох робочих днів з дня внесення змін.**

Отже, враховуючи вищевикладене, у разі внесення змін до договору відповідно до п. 19 Особливостей рекомендуємо оприлюднювати повідомлення про внесення змін до договору та зміни до договору протягом трьох робочих днів з дня внесення таких змін.

Внесення змін до договору відбувається на умовах, передбачених в договорі, та відповідно до умов, передбачених п. 19 Особливостей. Залежно від підстав, внесення змін відбувається з дотриманням умов, що супроводжують ці підстави. Відповідно до вимог пп. 2 п. 19 Особливостей істотні умови договору про закупівлю, укладеного відповідно до п. п. 10 і 13 (крім пп. 13 п. 13) цих особливостей, не можуть змінюватися після його підписання до виконання зобов'язань сторонами в повному обсязі, крім випадку, зокрема, погодження зміни ціни за одиницю товару в договорі про закупівлю у разі коливання ціни такого товару на ринку, що відбулося з моменту укладення договору про закупівлю або останнього внесення змін до договору про закупівлю в частині зміни ціни за одиницю товару. Зміна ціни за одиницю товару здійснюється пропорційно коливанню ціни такого товару на ринку (відсоток збільшення ціни за одиницю товару не може перевищувати відсоток коливання (збільшення) ціни такого товару на ринку) за умови документального підтвердження такого коливання та не повинна призвести до збільшення суми, визначеної в договорі про закупівлю на момент його укладення.

Отже, враховуючи вищезазначене, у разі внесення змін в частині зміни ціни за одиницю товару вартість договору не повинна збільшитися. Тобто замовник у разі збільшення ціни

за одиницю повинен скоригувати обсяги, щоб сума договору не збільшилася.

При цьому необхідно виходити з умов укладеного договору про закупівлю.

Рекомендуємо ознайомитися зі статтею [«Цікаві аспекти зміни ціни постачання електричної енергії на прикладах»](#).

Питання передплатника порталу № 3

Провели відкриті торги на закупівлю електричної енергії за формульним ціноутворенням. Постачальник надав додатковий договір на зменшення ціни за одиницю товару. Питання: чи потрібно зменшувати загальну суму договору? І якщо ціна знову зростає, чи можна буде збільшувати?

Відповідь редакції

Вітаємо! Враховуючи норми Особливостей, зокрема пп. 7 п. 19, яким передбачено, що істотні умови договору про закупівлю, укладеного відповідно до п. п. 10 і 13 (крім пп. 13 п. 13) цих особливостей, не можуть змінюватися після його підписання до виконання зобов'язань сторонами в повному обсязі, крім випадків, в тому числі зміни встановленого згідно із законодавством органами державної статистики індексу споживчих цін, зміни курсу іноземної валюти, зміни біржових котирувань або показників Platts, ARGUS, регульованих цін (тарифів), нормативів, середньозважених цін на електроенергію на ринку «на добу наперед», що застосовуються в договорі про закупівлю, у разі встановлення в договорі про закупівлю порядку зміни ціни, можна зробити висновок, що обмежень стосовно збільшення суми договору в результаті внесення таких змін до істотних умов не встановлено.

Отож замовник може коригувати суму договору залежно від зміни ціни за одиницю товару.

Рекомендуємо ознайомитися зі статтею [«Зміна ціни в договорах про закупівлю електричної енергії за правилами воєнного стану»](#).

Питання передплатника порталу № 4

Закупівля електричної енергії. Розкажіть про внесення змін до договору в разі коливання ціни на ринку (зменшення).

Відповідь редакції

Вітаємо. З наявної практики формування цін у договорах на постачання електричної енергії споживачу можна виділити два основні підходи:

встановлення фіксованої ціни за одиницю електричної енергії без виокремлення порядку, підстав, умов та періодичності внесення змін до договору, подальший перегляд ціни відповідно до пп. 2 п. 19 Особливостей;

встановлення порядку зміни ціни з прив'язкою до ринкових котирувань відповідно до правил, визначених пп. 7 п. 19 Особливостей.

Зміни до договору за загальним правилом потребують обопільної згоди сторін, і у разі зменшення ціни договору про закупівлю на це має бути в тому числі воля постачальника. Важливо: відповідно до Правил роздрібного ринку електричної енергії (далі — ПРРЕЕ) загальні правила взаємодії постачальника та споживача передбачають саме ініціативу постачальника на зміну ціни електричної енергії та не наділяють таким правом самого споживача. У зв'язку з цим відсутність у договорі про закупівлю відповідного порядку звернення або умов перегляду ціни та підтвердження її зміни на ринку може ускладнити зменшення ціни в договорі про закупівлю за ініціативою споживача.

Якщо говорити про пп. 2 п. 19 Особливостей, то зверніть увагу:

до уваги беруться лише ті коливання, що відбулися після укладення договору про закупівлю та / або чергового перегляду його умов;

зміна ціни відбувається пропорційно коливанню цін на ринку, при цьому в разі збільшення ціни відсоток її зміни в договорі не може перевищувати відсотка коливання на ринку. Тобто якщо в документі, що відображає коливання, зазначена максимальна межа 7 %, то безпідставно піднімати ціну на 8 %;

коливання цін має бути документально підтверджено. Це може бути довідка ТПП чи Держстату, чи письмовий документ іншої установи, чи інші задокументовані підтвердження та обставини;

відсоток коливання та / або частота зміни умов договору про закупівлю не обмежуються: щоквартально, щомісяця чи хоч щодня, головне — дотриматись усіх законодавчих вимог;

збільшення загальної суми договору про закупівлю не допускається (тобто у разі

збільшення ціни має бути відповідно зменшений об'єм закупівлі).

Будь-який договір на поставку електричної енергії споживачу містить вартість тарифу на передачу електричної енергії, що затверджується відповідними постановами НКРЕКП. Тобто такий тариф є регульованим. Перегляд такого тарифу у складі ціни електричної енергії передбачений пп. 7 п. 19 Особливостей. Встановлення в договорі про закупівлю відповідного порядку зміни ціни електричної енергії саме згідно з пп. 7 п. 19 Особливостей є оптимальним з погляду створення передумов для формування зрозумілого, уніфікованого правила перегляду цін електричної енергії для всіх постачальників, як залежно від зміни регульованих тарифів на передачу електричної енергії, так і зміни котирувань на сегментах ринку електричної енергії, а також з точки зору формування ціни договору, що відповідає ринковим цінам.

Читайте [**«Збільшення ціни після укладення договору: право чи обов'язок замовника?»**](#) та [**«Як користуватись додатком до договору постачання електроенергії щодо зміни ціни від Радника»**](#).

Питання передплатника порталу № 5

Добрий день. Відповідно до умов договору ціна електричної енергії складається з ціни електроенергії на ринку «на добу наперед», тарифу на послуги з передачі електроенергії, прибутку постачальника та ПДВ. У договорі не зазначено, що прибуток постачальника є фіксованим. Чи може його змінювати постачальник електроенергії?

Відповідь редакції

Вітаємо! Як ми вже зазначали, пп. 7 п. 19 Особливостей визначено, що істотні умови договору про закупівлю, укладеного відповідно до п. п. 10 і 13 (крім пп. 13 п. 13) цих особливостей, не можуть змінюватися після його підписання до виконання зобов'язань сторонами в повному обсязі, крім випадків: зміни встановленого згідно із законодавством органами державної статистики індексу споживчих цін, зміни курсу іноземної валюти, зміни біржових котирувань або показників Platts, ARGUS, регульованих цін (тарифів), нормативів, середньозважених цін на електроенергію на ринку «на добу наперед», що застосовуються в договорі про закупівлю, у разі встановлення в договорі про закупівлю порядку зміни ціни.

Зазвичай логіка встановлення порядку зміни ціни в договорі на електроенергію передбачає фіксацію прибутку постачальника та заборону його зміни.

Пропонуємо зразки для проведення відкритих торгів на електроенергію, які варто

аналізувати перед власним використанням:

[Тендерна документація \(електрична енергія з особливостями\);](#)

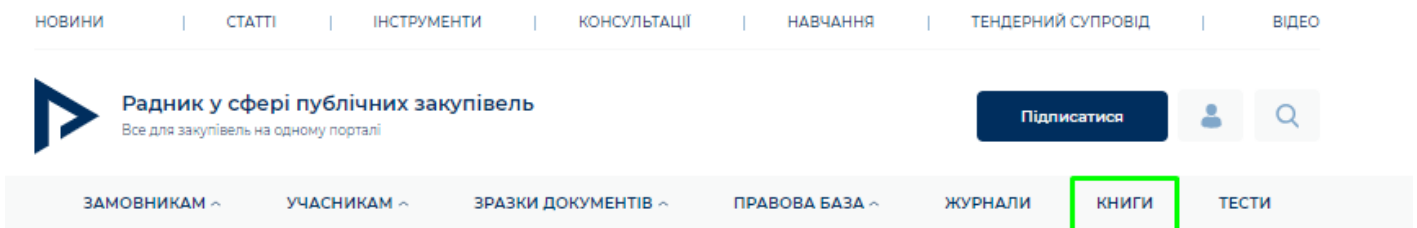
[Додаток 1 до тендерної документації \(кваліфікаційні критерії, вимоги\) \(електрична енергія з особливостями\);](#)

[Додаток 2 до тендерної документації \(технічні вимоги до предмета закупівлі\)\(електрична енергія з особливостями\);](#)

[Додаток 3 до тендерної документації \(проект договору згідно зі зміною відповідно до пп. 7 п. 19 Особливостей\);](#)

[Додаток 3 до договору про постачання/закупівлю електричної енергії.](#)

Щоб допомогти замовникам правильно та без порушень провести закупівлю електричної енергії, ми створили електронну книгу, що містить усі необхідні статті на цю тему, — [«Закупівля електричної енергії в період дії воєнного стану»](#).

Головна — Книги

Закупівля електричної енергії в період дії воєнного стану

1462 8 Березня 2024

Електрична енергія потрібна кожному як у побуті, так і на роботі. Якщо ви працюєте уповноваженою особою, то на вас може бути покладений такий важливий обов'язок, як закупівля електричної енергії. Щоб хоч трішечки вам допомогти та підказати, як правильно та без порушень провести таку закупівлю, ми створили цю електронну книгу, що містить усі необхідні вам статті!

ЗМІСТ

I. Рекомендації Мінекономіки

- [Зміна ціни в договорах про закупівлю електричної енергії за правилами воєнного стану](#)

II. Ціна на ринку електричної енергії

- [Зміни, внесені в Правила роздрібного ринку електричної енергії на початку 2023 року](#)
- [Зміна тарифу на передачу електричної енергії з 01.04.2023](#)
- [Тарифи на електроенергію: до чого слід готуватись замовникам у липні 2023 року](#)
- [Зміна тарифу на передачу електроенергії з 01.07.2023: останнє підвищення на передачу в цьому році!](#)
- [«Безпечні» періоди для визначення коливання ціни електричної енергії на ринку «на добу наперед»](#)
- [Враховуємо новий тариф на послуги з передачі електричної енергії на 2024 рік](#)
- [Як користуватись додатком до договору постачання електроенергії щодо зміни ціни від Радника](#)